

Dosarul nr. 2ra-936/2022
2-21027350-01-2ra-07072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (G. Manoli)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Pahopol, V. Mihaila, R. Pulbere)

Î N C H E I E R E

28 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Maria Tricolici,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Maria
Tricolici împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii
Direcția Generală Educație Orhei, Ministerul Educației Culturii și Cercetării al
Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen
rezonabil a hotărârilor judecătorești, repararea prejudiciului material și moral,
împotriva deciziei din 01 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 22 februarie 2021, Maria Tricolici a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Direcția
Generală Educație Orhei cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în
termen rezonabil a hotărârilor judecătorești, repararea prejudiciului moral, material și
compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Maria Tricolici a menționat că la 29 iunie 2016 a depus în
instanță cererea de chemare în judecată împotriva Direcției Generale Educație Orhei
prin care a solicitat declararea ilegală a acțiunilor privind organizarea și desfășurarea
testului din 26 mai 2016 în cadrul concursului pentru ocuparea funcției de director al
Școlii primare grădiniță Sirota, r-nul Orhei (dosar nr. 3CA-90/16).

La 17 august 2016, a depus o altă cerere de chemare în judecată împotriva Direcției
Generale Educație Orhei, solicitând declararea ilegală a organizării și desfășurării în
intervalul martie - iulie 2016, a concursului pentru ocuparea funcției de director al
Școlii primare grădinița Sirota, precum și recunoașterea nulă a proceselor-verbale și
hotărârilor comisiei de concurs pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare-

grădinița Sirota, inclusiv hotărârea din 05 iulie 2016 privind rezultatele concursului (dosarul nr. 3CA-34/17).

Cauzele civile menționate au fost conexate, iar prin hotărârea din 23 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, a fost admisă în parte cererea de chemare în judecată depusă de Maria Tricolici împotriva Direcției Generale Educație Orhei, intervenient accesoriu Savcova Cristina cu privire la declararea ilegală și neîntemeiată a organizării și desfășurării concursului organizat de pârâtă în intervalul martie – iulie 2016 pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare – grădinița Sirota, declararea ilegală și neîntemeiate a acțiunilor pârâtei privind organizarea și desfășurarea testului din 26 mai 2016 în cadrul concursului pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare – grădinița Sirota, anularea rezultatelor testului din 26 mai 2016 organizat de pârâtă în cadrul concursului pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare – grădinița Sirota, recunoașterea nulității proceselor-verbale și hotărârilor comisiei de concurs pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare – grădinița Sirota, inclusiv hotărârea din 05 iulie 2016 privind rezultatele concursului, încasarea cheltuielilor de judecată.

S-au declarat ca fiind neîntemeiate acțiunile Direcției Generale Educație Orhei privind organizarea și desfășurarea testului din 26 mai 2016 în cadrul concursului pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare – grădinița Sirota pentru Savcova Cristina.

S-au anulat rezultatele testului din 26 mai 2016 organizat de Direcția Generală Educație Orhei în cadrul concursului pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare – grădinița Sirota pentru Savcova Cristina.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea din 03 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit ca depus în afara termenului legal apelul declarat de Direcția Generale Educație Orhei împotriva hotărârii din 23 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, astfel hotărârea nominalizată devenind executorie.

Ulterior, la 14 decembrie 2016, Maria Tricolici din nou s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Generale Educație Orhei, intervenient accesoriu Cristina Savcova, prin care a solicitat declararea ilegalității și netemeinicii organizării și desfășurării de către ultima, în baza ordinului din 09 septembrie 2016, a concursului pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare-grădinița Sirota, recunoașterea nulității proceselor-verbale a hotărârilor de comisiei de concurs pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare-grădinița Sirota, inclusiv hotărârea din 04 noiembrie 2016 privind rezultatele concursului și compensarea cheltuielilor judiciare (dosarul nr. 3CA-128/17).

Prin hotărârea din 23 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central nr. 3CA-128/17, a fost admisă în parte cererea de chemare în judecată depusă de Maria Tricolici împotriva Direcției Generale Educație Orhei, intervenient accesoriu Cristina Savcova cu privire la declararea ca fiind ilegală și neîntemeiată organizarea și desfășurarea concursului organizat de pârâtă în baza ordinului din 09 septembrie 2016 pentru

ocuparea funcției de director al Școlii primare – grădinița Sirota, recunoașterea nulității proceselor-verbale și hotărârilor comisiei de concurs pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare – grădinița Sirota, inclusiv hotărârea din 04 noiembrie 2016 privind rezultatele concursului, încasarea cheltuielilor de judecată.

S-au recunoscut nule procesele-verbale și hotărârile comisiei de concurs instituite prin ordinul Direcției Generale Educație Orhei nr. 412 din 25 octombrie 2016 pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare – grădinița Sirota, inclusiv hotărârea din 04 noiembrie 2016 privind rezultatele concursului în baza căruia Cristina Savcova a fost desemnată ca învingător.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în temeiul art. 374 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură civilă a fost încetată procedura de apel intentată la cererea de apel depusă de Direcția Generală Educație Orhei împotriva hotărârii din 23 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central nr. 3CA-128/17, astfel hotărârea devenind executorie.

Reclamanta a menționat că la 07 mai 2019, s-a adresat Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, anunțând despre faptul neexecutării de către Direcția Generală Educație Orhei a hotărârilor din 23 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, solicitând întreprinderea acțiunilor de restabilirea sa în drepturi, prin revenirea la poziția anterioară emiterii de către Direcția Generală Educație Orhei a actelor administrative, care au fost anulate ca ilegale or, din luna noiembrie 2016 nu a fost organizat un alt concurs care să corespundă prevederilor legale.

Reclamanta susține că prin cererea din 18 septembrie 2019, repetat a solicitat Ministerului Educației, Culturii și Cercetării comunicarea rezultatelor executării de către Direcția Generală Educație Orhei a hotărârilor din 23 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central precum și cât de legală este administrarea Școlii primare-grădinița Sirota în contextul în care directorul respectiv activează din 2017 până la momentul adresării, în baza unor acte administrative declarate nule de către instanța de judecată, în timp ce un concurs legal nu a fost organizat.

Reclamanta a solicitat constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârilor din 23 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central nr. 3CA-90/16, nr. 3CA-128/17, încasarea din contul bugetului de stat a prejudiciului moral în sumă de 61 110 lei și prejudiciul material în sumă de 334 464 lei.

Prin încheierea protocolară din 09 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Ministerul Educației Culturii și Cercetării al Republicii Moldova.

Prin hotărârea din 04 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Maria Tricolici împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Direcția Generală Educație Orhei, Ministerul Educației Culturii și Cercetării al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil

a hotărârilor judecătorești, repararea prejudiciului moral, material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 noiembrie 2021, Maria Tricolici a depus apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 01 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de Maria Tricolici și a fost menținută hotărârea din 04 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că potrivit hotărârii din 23 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central nr. 3CA90/16, au fost declarate neîntemeiate acțiunile Direcției Generale Educație Orhei privind organizarea și desfășurarea testului din 26 mai 2016, în cadrul concursului pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare-grădiniță Sirota pentru Cristina Savcova și au fost anulate rezultatele testului din 26 mai 2016, organizat de Direcția Generală Educație Orhei în cadrul concursului pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare-grădiniță Sirota, pentru Cristina Savcova, iar potrivit hotărârii din 23 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central nr. 3CA-128/17, au fost recunoscute nule procesele-verbale și hotărârile comisiei de concurs, instituite prin ordinul Direcției Generale Educație Orhei nr. 412 din 25 octombrie 2016, pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare-grădiniță Sirota, inclusiv hotărârea din 04 noiembrie 2016 privind rezultatele concursului în baza căruia Cristina Savcova a fost desemnată învingător.

Urmare a hotărârilor judecătorești menționate, obiectul executării reprezintă obligația Direcției Generale Educație Orhei de a anula rezultatele testului din 26 mai 2016, organizat în cadrul concursului pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare-grădiniță Sirota, pentru Cristina Savcova și neproducerea efectelor juridice de constituire a dreptului Cristinei Savcova de a fi desemnată învingător a concursului, în contextul recunoașterii nule a proceselor-verbale și hotărârilor comisiei de concurs, instituite prin ordinul Direcției Generale Educație Orhei nr. 412 din 25 octombrie 2016, pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare-grădiniță Sirota, inclusiv hotărârii din 04 noiembrie 2016 privind rezultatele concursului în baza căruia Cristina Savcova a fost desemnată învingător.

Instanța de apel prin prisma principiului autorității de lucru judecat, a reținut că, urmare a admiterii de către Comisia de contestații a Ministerului Educației al Republicii Moldova a contestației Mariei Tricolici și anulării rezultatelor concursului pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare-grădiniță Sirota, inițiat prin ordinul din 12 martie 2016, Direcția Generală Educație Orhei, prin ordinul nr. 375-A din 09 septembrie 2016, anulând ordinul precedent și reinițiind un alt concurs pentru ocuparea funcției date, de fapt, a executat hotărârea din 23 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central nr. 3CA-90/16 or, testul din 26 mai 2016, rezultatele căruia au fost anulate, s-a petrecut în cadrul concursului pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare-grădiniță Sirota anulat de către Comisia de contestații a Ministerului Educației al Republicii Moldova.

Totodată, neproducerea efectelor juridice de constituire a dreptului Cristinei Savcova de a fi desemnată învingător a concursului categoric nu poate fi interpretată în sensul obligării Direcției Generale Educație Orhei de a o desemna pe Maria Tricolici învingător a concursului, cu ulterioara emitere a ordinului de numire în funcție a acesteia.

Mai mult, deși recunoașterea nulității proceselor-verbale și hotărârilor comisiei de concurs, instituite prin ordinul Direcției Generale Educație Orhei nr. 412 din 25 octombrie 2016, pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare-grădiniță Sirota, inclusiv hotărârii din 04 noiembrie 2016 privind rezultatele concursului ar condiționa necesitatea inițierii de către Direcția Generală Educație Orhei a unui nou concurs pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare-grădiniță Sirota, Maria Tricolici oricum nu poate fi declarată, în temeiul testului din 11 mai 2016, ca unica câștigătoare a concursului pentru ocuparea funcției de director, deoarece rezultatele testului din 11 mai 2016 au fost anulate de către Comisia de contestații a Ministerului Educației al Republicii Moldova concomitent cu anularea concursului respectiv, ca etapă a acestuia, fiind admisă contestația Mariei Tricolici.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că prima instanță corect a constatat că, Maria Tricolici pretinde în mod eronat că executarea hotărârilor din 23 iunie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, ar însemna că reclamanta fiind unica câștigătoare a testului din 11 mai 2016, urma să fie declarată învingătoare a concursului pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare-grădiniță Sirota, r-nul Orhei.

În această ordine de idei, analizând scopul pentru care Maria Tricolici pretinde violarea dreptului său la un termen nerezonabil de executare și raportându-l la obiectului executării, instanța de apel a conchis că aceasta neîntemeiat pretinde încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârilor Judecătoriei Orhei, sediul Central nr. 3CA-90/16 din 23 iunie 2018 și nr. 3CA-128/17 din 23 iunie 2018.

Prin urmare, odată ce Maria Tricolici nu poate pretinde încălcarea dreptului pe durata nerezonabilă a procedurilor de executare, instanța de apel a considerat inoportun să se expună asupra criteriilor de apreciere a prejudiciului material și moral.

La 09 iunie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Maria Tricolici, a declarat recurs împotriva deciziei din 01 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei contestate și a hotărârii din 04 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii integral.

În motivarea recursului Maria Tricolici a indicat că constatările făcute de instanța de apel vin în contradicție cu normele legale or, la pct.40-42 din decizie, instanța de apel a reinterpretat hotărârile irevocabile din 23 iunie 2018 și a rejudecat cele două cauze examinate de Judecătoria Orhei.

Recurentul consideră că în mod ilegal instanța de apel a stabilit că cerințele reclamantei din prezenta acțiune depășesc conținutul celor două hotărâri din 23 iunie 2018, invocându-se în mod eronat că reclamanta pretinde că executarea acestora ar fi avut ca prim efect declararea Mariei Tricolici drept câștigătoare a concursului pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare-grădiniță Sirota.

Recurentul susține că chiar și dacă, prin efectul executării de către Direcția Generală Educație Orhei a hotărârilor din 23 iunie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central, Maria Tricolici nu ar fi fost restabilită în postura de unică câștigătoare a testului din 11 mai 2016 și, pe cale de consecință, a concursului pentru ocuparea funcției de director al Școlii primare-grădiniță Sirota, r-nul Orhei, totuși aceasta ar fi fost restabilită în funcția de director interimar până la organizarea unui nou concurs, în corespundere cu prevederile Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director și director adjunct în instituțiile de învățământ general, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr.163 din 23 martie 2015. Or, ordinul de concediere din 23 decembrie 2016 este nul prin efectul declarării nulității deciziei din 04 noiembrie 2016 prin hotărârea din 23 iunie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central.

Respectiv, restabilirea ar fi asigurat reclamantei postul de director al școlii pentru următorii cel puțin 6 ani, întrucât deocamdată un atare concurs legal nu a fost organizat.

Astfel, restabilirea în drepturi a reclamantei nu a avut loc, drepturile sale - recunoscute prin hotărârile Judecătorei Orhei din 23 iunie 2018, ca fiind lezate prin acțiunile ilegale ale Direcției Generale Educație Orhei, au continuat a fi lezate prin neexecutarea hotărârilor și menținerea, până în prezent, în postul de director al școlii Sirota a candidatului desemnat în mod ilegal câștigătoare Savcova Cristina.

La 07 iulie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs depusă de către Maria Tricolici cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului.

Prin referința depusă la 05 august 2022, Direcția Generală Educație Orhei a solicitat declararea inadmisibilă a recursului depus de Maria Tricolici împotriva deciziei din 01 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 01 februarie 2022. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces la data de 11 aprilie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d. 140).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Maria Tricolici, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 09 iunie 2022 împotriva deciziei 01 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de

drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Maria Tricolici, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Maria Tricolici.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Maria Ghervas

Victor Burduh